

وزارتخانه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران

مقدمه

موقعیت های پنج گانه برای ایمنی دارویی بر پنج موقعیت کلیدی متمرکز است که اقدام بیمار، عضوی از خانواده و یا مراقب وی می تواند به کاهش چشمگیر احتمال آسیب ناشی از مصرف دارو یا دارو ها منجر گردد. هر موقعیت شامل پنج پرسش تعیین کننده است.

این ابزار وسیله ای است برای مشارکت فعال بیمار در فرایند مصرف دارو های خود است که منظور حمایت از اجرای پویش جهانی بیمار تحت عنوان دارو درمانی بدون آسیب توسط سازمان جهانی بهداشت تهیه شده است. هدف از این ابزار، مشارکت موثر بیماران در فرایند مراقبت از خود، ترغیب آنان به کنجکاوی پیرامون دارو های مصرفی خود و توانمند سازی آنان در تعامل آزادانه با ارائه دهنده خدمات بهداشتی-درمانی است.

دارو و انواع آن:

تعریف دارو (Drug):

در دانش پزشکی به هر ماده ای که برای درمان، تسکین علائم، تشخیص بیماری یا پیشگیری از آن به کار رود و بر ساختار یا کارکرد جاندار اثر بگذارد و پس از ورود به بدن، عملکرد بدن را تصحیح کند گفته می شود.

مصرف دارو با این روش ها : خوراکی (قرص و شربت)، مالیدنی (پماد و قطره)، استنشاقی (از راه تنفس)، تزریقی (آمپول) یا شیاف مصرف می شود. داروها به چهار صورت معدنی، حیوانی، گیاهی یا شیمیایی وجود دارند. همچنین می توان داروها را به دو دسته مجاز و غیرمجاز (مانند برخی مخدرها) طبقه بندی کرد.

دارودهی بدون عارضه

چالش جهانی ایمنی بیمار

عنوان: ایمنی دارویی برای بیماران

تهیه و تنظیم: کارگروه ایمنی بیمار معاونت درمان

تاریخ تهیه: شهریور ماه ۱۴۰۱

موقعیهای پنج گانه برای ایمنی دارویی

در هنگام استفاده از داروها ، بیماران باید به سوالات زیر پاسخ دهند:

شروع مصرف دارو

نام دارو چیست ؟

برای چه مواردی استفاده می شود ؟

خطرات و عوارض جانبی احتمالی مصرف دارو چیست؟

آیا روش دیگری برای درمان فعلی من وجود دارد؟

آیا به ارائه دهنده خدمات بهداشتی درمانی خود در

خصوص حساسیت ها و سایر بیماری ها خود توضیح

داده ام؟

این دارو را چگونه باید نگهداری کنم؟

مصرف داروی خود

دارو را در چه زمانی و هر بار با چه میزانی باید مصرف

کنم؟

دارو را چگونه باید مصرف کنم؟

آیا هنگام مصرف این دارو، نکات تغذیه خاصی را باید

رعایت کنم ؟

در صورت فراموشی مصرف دارو در زمان مقرر چه اقدامی

باید انجام دهم؟

در صورت بروز عوارض جانبی چه اقدامی باید انجام دهم؟

اضافه شدن دارویی دیگر

آیا واقعاً علاوه بر داروی فعلی نیاز به مصرف داروی دیگری

دارم؟

آیا ارائه دهنده خدمات بهداشتی -درمانی خود را در

جریان داروهایی که در حال حاضر مصرف می کنم قرار

داده ام؟

آیا داروی جدید با سایر داروهای مصرفی من تداخل

دارد؟

در صورت شک به تداخل دارویی چه اقدامی باید انجام

دهم؟

آیا من میتوانم مصرف داروهای متعدد را به درستی

مدیریت کنم؟

مرور داروهای خود

آیا لیست کلیه داروهای مصرفی خود را در اختیار دارم؟

هر دارو را برای چه مدتی باید مصرف کنم؟

آیا من دارویی را مصرف می کنم که با توجه به تغییرات

شرایط بیماری، دیگر به آن نیاز ندارم؟

آیا ارائه دهنده خدمات بهداشتی-درمانی به صورت منظم

داروهای من را کنترل میکند؟

هر چند وقت یکبار داروهای مصرفی من باید بررسی

مجدد شود؟

قطع مصرف دارو

چه زمانی باید مصرف دارو را قطع نمایم؟

آیا دارویی مصرف می کنم که نایستی به صورت ناگهانی

آن را قطع کرد؟

اگر در زمانی که در حال مصرف دارویی هستم، ناگافل

دارویم تمام شود، چه اقدامی باید انجام دهم ؟

در صورت قطع مصرف دارو به علت بروز وقایع ناخواسته

باید موضوع را به کجا گزارش کنم؟

در مورد دارو های اضافی با تاریخ گذشته چه اقدامی باید

انجام دهم؟

منبع:

World health organization 2019